

Blago nama

Mt 5,1 Ugledavši mnoštvo, uziđe na goru. I kad sjede, pristupe mu učenici. ²On progovori i stane ih naučavati:

³"Blago siromasima duhom:

njihovo je kraljevstvo nebesko!

⁴Blago *ožalošćenima*: oni će se utješiti!

⁵Blago *krotkima*: oni će baštiniti zemlju!

⁶Blago gladnima i žednima pravednosti:
oni će se nasititi!

⁷Blago milosrdnima: oni će zadobiti milosrđe!

⁸Blago *čistima srcem*: oni će Boga gledati!

⁹Blago mirotvorcima:

oni će se sinovima Božjim zvati!

¹⁰Blago progonjenima zbog pravednosti:
njihovo je kraljevstvo nebesko!"

¹¹"Blago **vama** kad **vas** - zbog *mene* - pogrde i prognaju i sve zlo slažu protiv **vas**! ¹²**Radujte se i kličite**: velika je plaća **vaša** na nebesima! Ta progonili su tako proroke prije **vas**!"

Moja blaženstva

– Za promišljanje, rad, molitvu:

- 1. Koje Blaženstvo najviše odgovara onome što u sebi nosim?**
- 2. Gdje je i kako Otac nebeski na djelu u mojoj molitvi i mojem radu?**
- 3. Koliko su Isusov križ i njegovo uskrsnuće prisutni u mojem dosadašnjem redovničkom životu?**

Učitelj Isus. Blaženstva su žarište kršćanstva. Kod blaženstava zasigurno je najvažnije da ih govori Isus, naš Spasitelj i Otkupitelj. Kad govori o blaženosti, Gospodin govori o našem unutarnjem životu, o tome kako nam je, o onome što nas ispunja i što onda širimo oko sebe. Posljednji, ključni, redak otkriva da Rabbi Isus u svojim slušateljima vidi današnje proroke (Mt 5,12).

Početak i kraj. Početak opisuje kako Isus *gleda* bezbrojne ljude (grč. "mnoštva", množina) koji ga *sljede* (Mt 4,25). "Blago njima" nastavak je na: "Blago čovjeku" (Ps 1,1). Za razliku od Staroga zavjeta Isus govori zajednici. Zaključak tumači Blaženstva. "Radujte

se!" i "kličite!" (Mt 5,12) definiraju što znači "blago njima". Isus poziva na *radost* (5,12) kakvu će staviti u oporuku ("da vaša radost bude potpuna" Iv 15,11; 16,24). Drugi je poziv na *klicanje* kao kod Isusove Majke, kad njezin duh *kliče* (Lk 1,47), i kod samoga Isusa kad je *klicao* slaveći Oca (Lk 10,21).

Blaženstvo od Oca. Kako čovjek može biti sretan kad nas vrijeđaju i rugaju nam se, kad nas progone, kad nas lažno proglašavaju zlima (Mt 5,11)? Prvi odgovor je u *velikoj plaći* koju će Otac nebeski jednom dati, a u davnim ju je početcima obećao već Abrahamu (Post 15,1).

O Bogu Ocu Isus u blaženstvima govori na tri načina. Ponajprije, kad spominje *nebesa* gdje je plaća (Mt 5,12), i kad govori o kraljevstvu *nebeskom* (5,3.10).

Isus govori o Ocu prema redovitu običaju evanđeoskoga jezika: Bog će utješiti (Mt 5,4). Bog će nasitati pravednošću one koji za njom gladuju i žedaju (5,6) slično kao što je Majka Marija proglasila: "gladne napuni dobrima" (Lk 1,53). Otac će

iskazati smilovanje onima koji sami imaju smilovanja (7). On će dati ime svojim sinovima (5,9) koji donose mir poput uskrsloga Sina, kad govori i ponavlja: "Mir vama!" (Iv 20,19.21).

Isus napokon govori o Ocu imenicom *Bog*, naznačujući koga to motre ljudi čista srca (Mt 5,8), i ističući da su mirotvorci sinovi *Božji* (Mt 5,9).

Isus i ja. Ovu *blaženost*, koja ne odgovara impulsima naravi, razjašnjava zamjenica "zbog *mene*" (Mt 5,11). Ljudi mogu trpjeti progon *zbog* pravednosti (Mt 5,10), i *zbog* Isusa. Kao što će u Ivanovu evanđelju očitovati svoju vlastitu osobu čuvenim "Ja sam", tako i ovdje Isus objavljuje sama sebe.

Govori li Isus u Blaženstvima o Presvetomu Trojstvu? Ističe sebe, mnogostruko upućuje na Oca, a Duh-Tješitelj prepoznatljiv je ne samo kod *utjehe* (Mt 5,4). *Blaženost* naznačuje prisutnost Duha, Božjega unutarnjega života.

Kako nebo kraljuje? Lako nam je s "pozitivnim" blaženstvima! Gospodin govori o *krotkosti* (Mt 5,5) koja obilježava njegovo srce (11,29). Nalazi se samo kod Mateja i potvrđuje Zaharijino proroštvo o krotkomu kralju (Zah 9,9; Mt 21,5). Blaženstvo nudi posve aktualan program za ekologiju: Krotki će baštiniti zemlju. To razumijemo.

Slično je i kod *smilovanja*, *milosrđa* (Mt 5,7), u kojem papa Franjo gleda srž vjere, i kod one *čistoće srca* (5,8), za kojom od naravi žudimo. Rado prihvaćamo da je pravo blaženstvo *gledati Boga* koji je nositelj Kraljevstva, kao što je Majka, milosti puna, gledala sinka u naručju i pod križem. U Evanđelju *čistoća* je suprotnost *nečistim* dusima koje Isus svojom snagom istjeruje iz opsjednutih.

Ista riječ koja opisuje *stvaranje* (Post 1,1) govori o onima koji *stvaraju* mir (Mt 5,9).

Bez teškoće spoznajemo da su *blaženi* i da su *djeca Božja*.

Protuslovlje? Što s "ambivalentnim" blaženstvima koje obilježava *pravednost* (Mt 5,6.10)? Ni glad ni žeđ, kao ni progon, nipošto nisu poželjno blaženstvo. Ali ako gladujemo i žeđamo za *pravednošću*, ako smo progonjeni zato što poštujemo *pravednost*, ideali su koje priznajemo.

Šok i otpor izazivaju dva uvodna Isusova proglašenja. Zar su blaženi oni koje je pogodila neimaština (Mt 5,3)? Kako mogu biti *sretni* oni koji su u *žalosti* (5,4)?

Isus prvo blaženstvo uzdiže na razinu duhovnoga siromaštva (Mt 5,3) i stavlja ga uz bok *čistima srcem* (Mt 5,8). Ono postaje životnije prepoznamo li kako i ovdje Isus preuzima Pisma. Sefanija bilježi kako jedino *siromasi* poštuju i doslovce "čine" Božje pravo (hebr. *mišpat* Sef 2,3), dok ga ostali izokreću i gaze. Zbog toga su poštivanja oni blaženi.

U drugom blaženstvu Isus govori o "ožalošćenima" (Mt 5,4) koji oplakuju nekoga svojega. Takav se opis prvi put pojavljuje kad je Abraham u žalosti za svojom Sarom (Post 23,2). Blaženstvo je ponajprije blažena nada da će pokojni ustati od mrtvih. Gospodin najavljuje: "ja ću ga uskrisiti" (Iv 6,44.54).

No u Evanđelju "žalovanje" je rijetkost i s vrlo određenim smjerom. Isus će upozoriti da svatovi ne mogu biti u *žalosti* dok je zaručnik s njima, ali da će im biti ugrabljen (Mt 9,15). Blaženstvo postaje jasno kada Marija Magdalena *ožalošćenima* dolazi sa zapanjujućom radosnom vijesti o susretu s Uskrsnim (Mk 16,10). Isus naviješta da su blaženi oni koji oplakuju njegovu otkupiteljsku smrt jer dovršetak te žrtve – uskrsnuće, *prvina usnulih* (1 Kor 15,20) – utjeha je koja dolazi.

29. 9. 20. p. Niko Bilić, SJ